

BIULETYN INFORMACYJNY
WYŻ SZESZKOŁY PEDAGOGICZNEJ W CZĘSTOCHOWIE

KWIECIEŃ 1993

... GDZIE JEDEN NIE RZĄDZI

/Piotr Kochanowski, Gofred abo
Jeruzalem, I, 31 w.1/

Dwa etapy kwietniowych wyborów dały nam Władze Rectorskie na przyszłą kadencję. Elektorzy, w naszym imieniu, wybrali Rektora w osobie prof. Józefa Świątko, Prorektora ds. Nauki prof. Andrzeja J. Zakrzewskiego i Prorektora ds. Nauczania i Wychowania dra Zbigniewa Jakubowskiego. Dwaj pierwsi piastować będą swój urząd drugą kadencję, znani są więc z działania całej społeczności. Wyborcy widać dzielają poglądy Piotra Skargi:

"Nie tylko myśleniem, ale działaniem i dotykaniem się rzeczy i długim doświadczeniem roście i nabywa się mądrość do rządów ludzkich" /Kazanie sejmowe pierwsze na początku sejmku przy ś. mszy sejmowej, s.28/.

W poprzednim wydaniu Biuletynu przedstawialiśmy przedwyborczy program prof. J. Świątko. Znamy więc już i dokonania, i zamierzenia na przyszłość JM Rektora.

Swą wypowiedź dla Biuletynu prof. A.J. Zakrzewski zatytułował:

"Uczelnia peryferyjna, problematyka badawcza centralna

Tak można by określić główny cel kadencji. Z faktu usytuowania naszej Uczelni w dość dużej odległości od wielkich ośrodków naukowych wcale nie wynika, że problematyka badawcza podejmowana przez naszych pracowników musi także być peryferyjna. Aby jed-

nakże przełamać tendencje zachowawcze, uczestniczyć w życiu naukowym i w rozwiązywaniu współczesnych problemów naukowych na równych prawach muszą być spełnione pewne podstawowe warunki. Zaliczam do nich:

- otwartość na nową problematykę badawczą, podejmowaną przez różne ośrodki naukowe w Polsce i w Europie;
- przełamanie bariery językowej oddzielającej naszych pracowników od Europy;
- zwiększenie ruchliwości naukowej asystentów, adiunktów i profesorów;
- popularyzację osiągnięć naukowych naszych pracowników przynajmniej w skali kraju;
- zwiększenie dostępności do światowej literatury naukowej.

W celu realizacji wymienionych uwarunkowań uważam za konieczne:

1. regularne prowadzenie seminariów naukowych w zakładach i instytutach przy udziale zapraszanych pracowników z innych ośrodków;
2. wspieranie /w miarę finansowych możliwości/ takiej problematyki badawczej proponowanej w ramach badań własnych, która nawiązuje do współczesnych trendów w nauce światowej;
3. postawienie jako warunku przy zatrudnianiu nowych asystentów i adiunktów posiadania praktycznej znajomości przynajmniej jednego języka obcego z grupy tzw. języków kongresowych;
4. zobowiązanie osób ubiegających się o awans zawodowy do przedstawienia dowodów stwierdzających czynną znajomość jednego z języków "kongresowych";
5. zobowiązanie kierowników zakładów i dyrektorów instytutów do opracowania i wdrożenia systemu stażów naukowych dla asystentów i adiunktów; obowiązkowe staże naukowe /do 6 mie-

- sięcy/ winni odbywać absolwenci naszej Uczelni zatrudniani na etatach asystenckich;
6. wspieranie poprzez odpowiedni system finansowania udziału młodszych pracowników naukowych w konferencjach i seminariach naukowych organizowanych przez uczelnie wyższe w kraju i za granicą;
 7. zobowiązanie dyrektorów instytutów do opracowania i realizacji planu wymiany profesorów z innych ośrodków celem odbywania wykładów i seminariów naukowych /przynajmniej 5 w ciągu roku akademickiego/;
 8. przeprowadzenie zmian w funkcjonowaniu Wydawnictw WSP wg projektu diskutowanego na posiedzeniach Komisji Senackiej ds. Wydawnictw;
 9. zapewnienie Bibliotece Głównej środków na zakup literatury obcojęzycznej w ścisłym porozumieniu z dyrektorami instytutów."

Przyszły Prorektor ds. Nauczania i Wychowania, obecnie Prodziekan ds. Studenckich Wydziału Filologiczno-Historycznego, w przededniu przyjęcia nowych obowiązków dla Biuletynu powiedział:

"Uczucia jakie ogarniają mnie po wyborze na stanowisko Prorektora ds. Nauczania i Spraw Studenckich są różne, dalekie od euforii i bezkrytycznego samozadowolenia. Myślę, że trzeba jeszcze czasu na to, bym mógł i umiał ułożyć sobie wszystkie elementy tego co saszło. Jednakże, pomimo wszystkie uwarunkowania, generalnie napawa mnie nadzieja. Przede wszystkim nadzieja na to, że przypadnie mi pełnić tę funkcję w uczelni a nie w szkółce; uczelni, o której tak pięknie napisano w jednym ze średniowiecznych rękopisów, że jest »miejszem gdzie ludzie myślą razem, pozostając sobą«.

Wiele osób pyta, czy będzie kolejna reforma dydaktyki? Nie wiem. Osobiście uważam, że jeżeli nauczyciel akademicki posiada wiedzę /PROFESJONAL IZM/ i uczciwie się nią dzieli /ETYKA NAUCZYCIEL SKA/, to nie ma potrzeby przeprowadzania kolejnych reform".

Panowie Rektorzy dziękują społeczności za zaufanie, zaś społeczność akademicka wierzy, że choć okres nowej kadencji będzie ze względu na uwarunkowania ekonomiczne jeszcze trudniejszy, to czas ten będzie dobry dla wszystkich, będzie czasem pracy w powszechnej zgodzie i wzajemnej pomocy, dążeniem do sukcesów i satysfakcji wszystkich. Wszak "dobra zgoda i pokój między pospolitym ludem, ale lepsza między pany, którzy ludźmi rządzą abo o nich radzą, a najlepsza między królmi, którzy wszystkiemu światu pokój zgodą swoją przynoszą" /Piotr Skarga, Kazanie sejmowe wtóre, s.34/.

NIE ZNAŁ PRZYKRYCH MEL DUNKÓW

/Cyprian Godebski, Z listu
do Ksawerego Kosseckiego
z Kassel pod Moguncją dnia
13 grudnia 1802, w.13/

ale my znać je musimy. Dlatego też pismem AS-3111/18/93 Dyrektor Administracyjny mgr Aleksander Gogulski przekazał informację dotyczącą budżetu Uczelni. Zacytujemy najistotniejsze jego fragmenty:

"Limit wynagrodzeń osobowych /.../ jest dokładnie taki sam jak w 1992 r. /.../ Oznacza to, że utrzymując aktualny stan zatrudnienia i poziom płac oraz uwzględniając potrzeby na 1993 r. w zakresie wynagrodzeń nieperiodycznych jak i zatrudnienia 10 profesorów od 1.10.1993 r. łączne potrzeby

dotyczące wynagrodzeń osobowych na 1993 r. wynoszą
25 774 mln zł /dotacja wynosi 21 731 mln zł/.

/.../ Dotacja na działalność dydaktyczną na 1993 r. jest
realnie rzecz biorąc niższa niż w 1992 r."

Dyrektor rzucił pytanie-wyzwanie: jak w tych warunkach zapewnić przetrwanie Uczelni? Wszyscy, którzy mają koncepcję odpowiedzi, powinni dla wspólnego dobra podzielić się nimi z Władzami Uczelni.

Czytelnikom przedstawiamy decyzje Departamentu Finansowego MEN dot. budżetu na 1993 r. dla Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Częstochowie.

I. Wynagrodzenia osobowe	- 21 731 mln zł
II. Dotacje z budżetu - razem	- 51 057 mln zł
1. Dotacja na działalność dydaktyczną	- 40 722 mln zł
w tym:	
na remonty budynków i budowli nie będących domami, stołówkami i bufetami studenckimi	- 700 mln zł
2. Dotacja na pomoc materialną dla studentów	- 10 335 mln zł
w tym:	
na remonty domów i stołówek oraz bufetów studenckich	- 665 mln zł

Ogólna kwota dotacji na działalność dydaktyczną Uczelni
uwzględnia:

- niezbędne środki na funkcjonowanie organów samorządu studenckiego,
- niezbędne środki związane z organizacją studenckich praktyk zawodowych objętych planem studiów,
- niezbędne środki na nagrody dla studentów wynikające z regulaminu studiów,

- dofinansowanie studenckiego ruchu naukowego,
- utrzymanie obiektów akademickiej służby zdrowia.

Ponadto w kwocie dotacji ujęto środki na:

- wykup ulgowych 50% zniżek kolejowych	- 178 mln zł
- opłaty za opiekę nad studenckimi praktykami pedagogicznymi	- 1 322 mln zł
- dopłaty do czesnego dla nauczycieli skierowanych na studia przez kuratorów oświaty	- 78 mln zł
- dofinansowanie Letniej Szkoły Języka i Kultury Polskiej dla nauczycieli języka polskiego z krajów b. ZSRR	- 130 mln zł

Meldunki w sprawie finansowania badań własnych z narady KBK, narady kwestorów w MEN oraz spotkania z prof. M. Grabskim, jak również dotyczące programu TEMPUS przekaza uczestniczący w spotkaniach przedstawiciele Uczelni na zebraniu obecnych i przyszłych Prodziekanów ds. Nauki w dniu 13 maja.

TOBIE SŁODYECZE WIEDZY I MADROŚĆ, I MOC PRZYCHODZI

/J. Słowacki, O Polsko moja,
w. 17-18/

W dniu 26 marca gośćmi Instytutu Chemii byli pracownicy Uniwersytetu im. A. Mickiewicza w Poznaniu prof. Andrzej Burewicz i dr Nikodem Miranowicz, którzy przedstawili referaty nt. "Zastosowania programów komputerowych na lekcjach chemii" i "Demonstracje wybranych programów na komputerach IBM". Oprócz pracowników Instytutu Chemii, Instytutu Fizyki i studentów obu kierunków w Seminarium Naukowym Dydaktyki Chemii licznie uczestniczyli czynni nauczyciele chemii ze szkół średnich.

5 maja prof. Jerzy Ciba z Politechniki Śląskiej wygłosił w Instytucie Chemii referat pt. "Emisja i występowanie rtęci w Polsce" oraz "Metody pomiaru i dezaktywacji metalicznej rtęci w pomieszczeniach i środowisku".

Prof. Tadeusz Kimsa zachwycił licznie zgromadzonych słuchaczy barwnie ilustrowanym przeźroczami wykładem pt. "Krajobrazy Afryki Północnej - ludzie i przyroda". Na prośbę słuchaczy znany ekolog zapowiedział kolejny wykład, w którym wprowadzi zainteresowanych w inne rejony świata.

Pierwszą w tym roku międzynarodową konferencję w murach Uczelni organizują Zakład Filozofii Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Częstochowie i Komisja Filozofii i Socjologii Oddziału Polskiej Akademii Nauk w Katowicach. "Wartości humanistyczne a problemy współczesnego świata" będą tematem konferencji w dniach 21 - 22 maja, do udziału w której organizatorzy zapraszają wszystkich zainteresowanych. Obrady odbędą się w budynku przy ul. Waszyngtona 4/8.

Mocą swoją i rewelacyjną formą pochwaliли się nasi studenci w Olsztynie w dniach 23 - 25 kwietnia. Tenisiści i tenisistki stołowi AZSu WSP Częstochowa w Akademickich Mistrzostwach Polski WSP okazali się niepokonani. W turniejach drużynowych wygrali wszystkie mecze. Paniom udało się pokonać 6:2 drużynę gospodarzy, która w tym roku awansowała do I ligi w grupie A.

Trenerem zespołu pań jest mgr Stanisław Kupczyk, panów -
- mgr Wiesław Pięta.

W turniejach indywidualnych drugie miejsce przypadło Beacie Suheckiej, trzecie Annie Szlubowskiej, wśród panów medale kolejno zebrali Piotr Wieloch, Krzysztof Opalski i Piotr Struś.

Gratulujemy zwycięzcom, gratulujemy trenerom.

Podobnych sukcesów życzymy tenisistom udającym się 8 maja do Groningen. Trzymamy kciuki, a bezpośrednio kibicować im będą - i dopingować - nie tylko trener mgr W. Pięta, ale sam JM Rektor i Prorektor ds. Nauczania i Wychowania, którzy w tym czasie przebywać będą również w Holandii, by przeprowadzić rozmowy w Uniwersytecie Królewskim i w Wyższej Szkole Pedagogicznej w Groningen.

SIŁA ... TRZEBA KSIĄG

/Wacław Potocki, Na toż czwarty
raz, w.16/

myśli, mówi i działa Dyrektor Biblioteki Głównej WSP
mgr Joanna Grochowska. Dla Biuletynu napisała:

"Nawiązane kontakty z bibliotekami zagranicznymi zaowocowały
powiększeniem naszych zbiorów o następujące wydawnictwa:

- z Biblioteki Uniwersytetu w Stanfordzie w Kalifornii otrzymaliśmy komplet bardzo ciekawego czasopisma literackiego "Journal of Modern Literature" /jesteśmy oprócz BUW-u jedynymi posiadaczami tego czasopisma w Polsce/;
- z Biblioteki Instytutu Niemiecko-Polskiego w Darmstadt otrzymaliśmy prawie komplet czasopisma emigracyjnego, wydawanego przez londyńską Oficynę Poetów i Malarzy pt. "Oficyna Poetów";

- z Biblioteki Teachers College Columbia University otrzymaliśmy wydawnictwo metodyczne z matematyki w postaci 8 voluminów podręcznika dla ucznia i 1-go podręcznika dla nauczyciela wydane-go przez Silver Burdett a. Ginn o wspólnym tytule "Mathematics"; w drodze są inne podręczniki metodyczne;
- podtrzymana współpraca z Biblioteką Polską PCSK-u w Londynie oraz Biblioteką Polską przy Muzeum im. Gen. Sikorskiego w Londynie zaowocowała przesłaniem znacznej liczby druków emigracyjnych /w tym np. komplet "Tek Historycznych"/; kolejna przesyłka przewidywana jest w najbliższych miesiącach;
- dzięki kontaktom z członkami Towarzystwa Przyjaciół Książki udało się pozyskać najpiękniej, najstaranniej wydawane w bibliofilskim nakładzie 100 egz. czasopismo poświęcone promocji i problemom polskiego ekslibrisu pt.: "e 1"; Obok Biblioteki Narodowej i Ossolineum jesteśmy jedynymi prenumeratorami tego bardzo wysoko ocenionego przez Muzeum im. Gutenberga wydawnictwa. Na podkreślenie zasługuje fakt, iż każdy numer zawiera oryginalne grafiki, których wartość znacznie przekracza cenę numeru.

W 1992 r. zbiory biblioteki zostały także wzbogacone o wyjątkowo cenną pozycję wydawniczą, którą jest 33-tomowa "Encyklopedia Britannica". Udział w jej promocyjnej sprzedaży obok prawie 1000-dolarowego upustu w cenie dał nam w formie prezentu 10-tomową "The Encyclopedia of Visual Art".

Prof. Andrzej J. Zakrzewski dzięki posiadanym przez Instytut Filozoficzno-Historyczny grantom umożliwił zakup bardzo cennych dla warsztatu historyka "Źródeł dziejowych", uzupełniając posiadane przez nas tomy.

Dzięki sponsorom biblioteka wzbogaciła swoje zbiory o:

- oryginał rysunku Stanisława Wyspiańskiego, zakupiony na aukcji w Krakowie;
- 30-tomowe wydawnictwo "Encyclopedia Americana", otrzymane w darze od p. Marii Sucheckiej, właścicielki księgarni "Klubowa";
- reprint 143-tomowego wydania weimarskiego z lat 1887-1919 "Dzieł wszystkich" J.W. Goethego, wznowiony w setną rocznicę publikacji, przekazany przez JM Rektora.

W 1992 roku Biblioteka Główna WSP miała 8-miu sponsorów, którzy przekazali na rzecz biblioteki łączną sumę 6 mln zł w gotówce oraz dary książkowe o wartości 35,6 mln zł."

Sponsorom Biblioteki, których listę - na prośbę p. Dyrektora - prezentujemy poniżej, we wspólnym imieniu dziękujemy za wspieranie w różnej formie działalności naszej placówki. Dziękujemy za "już" i prosimy o życzliwość i poparcie na przyszłość.

- Instytut Maryjny - p. Wanda Kuhn,
- Księgarnia - Antykwariat,
- Księgarnia "Klubowa",
- "Art-Crystal" - p. Jan Lam,
- Larix - p. Artur Szymczyk,
- "KRJSBUT" - p. Krzysztof Czyż,
- p. Maciej Kowalski,
- p. Marek Morawski,
- p. Jan Stanek.

Na koniec dodamy, że Biblioteka otrzymała w 1992 r. trzy dotacje celowe: na zakup i wdrożenie systemu "UNIKAT", na konserwację zbiorów, na dofinansowanie do prenumeraty czasopism importowanych.

W CJCZYŹNIE SERCE ME ZOSTAŁO

/Mickiewicz, Dziady, cz.III,
akt I, w.104/

mówią pewnie teraz nasi młodzi pracownicy naukowci, którzy w ramach Programu TEMPUS-ADEPT przebywają na miesięcznych zgrupowaniach seminaryjnych: mgr M. Łaguna i mgr F. Baud w Exeter, a mgr M. Ręka w Santander. Mgr M. Materniak przebywa na stażu w Uniwersytecie Koblenz-Landau.

POEZJO, MATKO PIĘKNOŚCI I ZBAWIENIA

/Zygmunt Krasiński,
Nie-boska komedia, cz.I,
s.6/

Powstały przed trzema laty Zakład Filologii Germańskiej gościł w dniach 26.04 - 1.05.1993 r. austriacką poetkę Elisabeth Schöffl-Pöll. 27.04 odbyło się spotkanie autorskie, podczas którego p. Schöffl-Pöll czytała swe wiersze, aforyzmy i krótkie opowiadania. W piątek, 30.04, tematem jej wykładu i dyskusji było życie kulturalne Austrii. Poetka zaprezentowała swą twórczość także publiczności studenckiej Łodzi i Opola.

Elisabeth Schöffl-Pöll publikuje dopiero od roku 1985, dotychczas ukazało się drukiem dziesięć tomików poezji i prozy, z których zarówno pierwszy poświęcony poezji zatytułowany "Wyprawa do wnętrza" /Aufbruch ins Innere/, jak i ostatni prozatorski "Ogrody dzieciństwa" /Die Gärten der Kindheit/ przedstawiają problematykę dla pisarki najistotniejszą. Próbuje ona w swych utworach odpowiedzieć sobie i czytelnikom na pytanie: jacy jesteśmy, skąd przyszliśmy i dokąd zmierzamy. O czym pisze Elisabeth Schöffl-Pöll? Sama tak sformułowała swe autorskie credo:

"Tematu dla mego pisania szukam w dniu minionym i dzisiejszym, odnajduję go w krajobrazie, obejmuje ludzi i rzeczy /.../.

unosi się nad górskimi szczytami i zawisa mgłą nad rzeką, okruchy tematu wiszą na drzewach, i tych martwych, i tych żywych. Temat odnajduję w oczach dziecka, w guziku, ulotce dołączonej do leku, w troskach matki. Najważniejsze miejsce zajmuje w mych myślach i zapiskach człowiek, nie w swej niedoskonałości, lecz w swym podobieństwie do Boga".

Wolność

Człowieku, wyz-Bądź się pieniędzy
Człowieku wyz-Bądź się samochodu
Człowieku wyz-Bądź się władzy
Człowieku wyz-Bądź się tytułów
Człowieku wyz-Bądź się wielkich słów
Człowieku wyz-Bądź się nawet zdrowia
Po prostu Bądź człowiekiem
Po prostu
Bądź

I jeszcze jeden wiersz p. E. Schöffl-Pöll dedykujemy czytelnikom jako zwiastun nadchodzącego majowego święta:

Dzień matki: dzień
w którym matka oddała od siebie
wszystkie troski
aby myśleć o swoich dzieciach
i dziękować za nie

/Od Redakcji: tłumaczeń wierszy dokonała, jak i notkę o wizycie austriackiej poetki przygotowała mgr Joanna Ławnikowska-Koper z Zakładu Filologii Germańskiej/.

Na podstawie udostępnionych materiałów
opracowała Anna Pietrzyk